

Завод за проучавање културног развитака и
Висока школа за комуникације, Београд;
Универзитет у Београду,
Православни богословски факултет, Београд

УВОДНА РЕЧ ПРИРЕЂИВАЧА

ЕСТЕТИКА ТЕЛА У ХРИШЋАНСТВУ

Естетика тела није тек узгредно или рубно питање за хришћанску теологију, већ се тиче темељног одређења онтолошког и антрополошког статуса човековог тела, па и људског бића уопште са становишта хришћанског учења. У хришћанству Бог легитимно може бити посматран са естетичког гледишта, што је непосредно повезано са основном истином хришћанске вере: оваплоћењем и васкрсењем Бога Исуса Христа, другог лица Свете Тројице. Оваплоћење и васкрсење подразумевају тело, самим тим они постају чулни, тиме и естетски феномен, па је дакле и естетика, као философска дисциплина, у стању да посведочи Бога у његовој естетици и естетском подложним манифестацијама.

Ово има непосредне импликације на хришћанско „оправдање” уметности: Бог се оваплотио, дакле он је подложен естетском поимању, па тиме и уметничком представљању. Има импликације и на поимање културе, као људског стваралаштва и његових производа, које може да посредује искуство истините реалности, односно да сведочи о божанском.

Како људско биће не чини само тело, али је без телесности незамисливо, сваки естетички приступ људском телу у хришћанству мора подразумевати свест о целини људског бића, иако је једино тело оно што је непосредно чулно опажљиво и тиме естетски спознатљиво и уметнички представљиво. Овај покушај естетске спознаје целине људског бића један је од највећих изазова не само за естетичку теорију и уметничку праксу, него и за саму теологију, повезано са кључним питањем спознатљивости и представљивости невидљивог (путем видљивог).

У нашој теолошкој и философској средини није било пуно радова на ове теме, али поред превода незанемарљивог броја књига и чланака о питањима теологије, метафизике и

естетике тела у хришћанству, као и иконописа и хришћанског схватања уметности и културе, не можемо да не поменемо значајно дело Милорада Лазића, који је, поред темељних радова посвећених византијској естетици и „естетици аскетизма”, аутор и јединствене књиге *Естетика тела и тајна полности*, којом је понудио глобално релевантан увид у назначене теме. У том смислу, могли бисмо рећи да овај темат у часопису *Култура* посвећујемо делу Милорада Лазића, које представља један од угаоних каменова за све оне који се, и то не само у нашој средини, баве овом изазовном темом.

Ана Цакић, *Пољубац*,
акрил на хамеру, 70x40 цм, 2008.